

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

Příloha

k usnesení vlády
ze dne 11. dubna 2012 č. 252

Stanovisko vlády k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 635)

Vláda na své schůzi dne 11. dubna 2012 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 635), a vyslovila s tímto návrhem **nesouhlas** z následujících důvodů:

1. Vláda konstatuje, že ačkoliv se až do konce loňského roku údaj o omezení nebo zbavení způsobilosti k právním úkonům v občanském průkazu povinně uváděl, povinnost předložit tento průkaz existovala a existuje pouze vůči orgánům veřejné moci. Tyto orgány však mají možnost získat dotčené údaje z příslušných informačních systémů veřejné správy. V soukromoprávních vztazích se naopak občanský průkaz předkládá pouze dobrovolně, protože v těchto vztazích nemá nikdo povinnost ho předkládat ani oprávnění ho vyžadovat. Povinné uvádění tohoto údaje v občanském průkazu proto nemá v těchto právních vztazích právní význam. Dokladem totožnosti je kromě toho rovněž cestovní pas, kam se žádný z těchto údajů nezapisuje a zapisovat nemá.

2. Návrh zákona se nevypořádává s tím, že pokud je způsobilost k právním úkonům omezena, je omezena jen k právním úkonům uvedeným ve výroku rozhodnutí soudu. Z občanského průkazu, který by obsahoval pouze informaci o tom, že jeho držitel je ve způsobilosti k právním úkonům omezen, by proto stejně nebylo zřejmé, v jakém rozsahu, a takový údaj by neměl smysl. Nový občanský zákoník navíc zruší možnost úplného zbavení způsobilosti k právním úkonům.

3. Nelze souhlasit s tvrzením v důvodové zprávě, že statutární orgány obchodních společností mohou být obsazeny osobami nezpůsobilými či ne zcela způsobilými k právním úkonům. Údaje o způsobilosti osoby k právním úkonům jsou vedeny v evidenci obyvatel a rejstříkové soudy k nim mají na základě zákona o soudech a soudcích přístup. Osobu, u které je zapsáno omezení nebo zbavení způsobilosti k právním úkonům, proto do obchodního rejstříku nezapíše.

4. V návrhu novely chybí ustanovení o tom, že právní mocí rozhodnutí soudu o zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům ztrácí občanský průkaz ze zákona platnost, jako tomu bylo v dřívější právní úpravě [§ 11 odst. 1 písm. c) zákona o občanských průkazech, ve znění účinném do 31. prosince 2011]. V takovém případě by obecní úřady obcí s rozšířenou působností musely rozhodovat o ukončení platnosti občanských průkazů na základě § 11 odst. 2 písm. b) tohoto zákona, tzn. z toho důvodu, že doklad obsahuje nesprávné údaje, ve správním řízení, tedy způsobem zbytečně komplikovaným vzhledem k předem jasnému výsledku takového řízení, který by jednoznačně vyplýval ze soudního rozhodnutí.

5. Důvodová zpráva se zabývá pouze údajem o zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům, nikoli však údajem o zákazu pobytu, který by podle předloženého návrhu měl být do občanského průkazu rovněž povinně vrácen. V případě tohoto údaje tedy ani není jasné, co má být důvodem navrhované změny zákona. Kromě toho je třeba upozornit na návrh novely zákona o přestupcích a dalších souvisejících zákonů (sněmovní tisk č. 431), schválený již Poslaneckou sněmovnou a umožňující ukládat zákaz pobytu i v přestupkovém řízení. Do tohoto návrhu byly doplněny i novely zákona o evidenci obyvatel a zákona o pobytu cizinců, přidávající tento údaj do informačního systému evidence obyvatel a informačního systému cizinců, a to jak pokud jde o trest uložený soudem, tak i správním orgánem. Získávání údaje o zákazu pobytu by tak bylo v případě orgánů veřejné moci řešeno skrze přístup do příslušných informačních systémů veřejné správy. Osoby soukromého práva tento údaj nepotřebují a uvádět ho povinně do občanského průkazu by proto bylo nejen zbytečné, ale i difamující. Navíc by to znamenalo nutnost dvojí výměny občanského průkazu, a to při uložení trestu a po jeho vypršení, a s tím spojené zbytečné náklady.